

Prov 4 – 2025

Fem Glenmorangie

En provning med Kopparpannans Whiskyklubb

Presentation av provningen

Denna provning kommer som det stod i anmälan att vara "halvöppen", dvs vi vet vad vi kommer att testa, men inte whisky som finns i vilket glas. Samtliga deltagare kommer att avkrävas en gissning vid betygssättning och ordningen avslöjas först när samtliga är betygssatta. Det finns ett litet pris för den som prickar in alla rätt och svarar rätt på de tre frågorna. Har fler än en person alla rätt finns en utslagsfråga av typen "närmast vinner" att använda för att kora en ensam vinnare.

Vi kommer åter att smaka oss igenom de Glenmorangie vi testade vid en extraprovning 2013 under ledning av Kirsty McKerrow. Vi som var med minns nog detta som en mycket trevlig provning med en mycket kunnig provningsledare. Av någon anledning jag inte minns betygssatte vi dock inte någon av dem, så de med i vår "Whisky Topplista", men med en snittpoäng på 0.00.

Kirsty McKerrow driver idag Edinburgh Whisky Academy, världens just nu enda SQA-ackrediterade utbildningscenter för whiskyutbildning. SQA står för Scottish Qualifications Authority. De har kurser för både entusiaster och proffs vissa tom online. <https://www.edinburghwhiskyacademy.com>.

En sak som skiljer sig och inte går att göra mycket åt är att samtliga av dessa Glenmorangie, som hade ålder angiven 2013 var 12yo och en var NAS. I de versioner som finns till försäljning nu varierar åldern som är angiven mellan 12yo och 16yo. Den som var NAS är dock fortfarande NAS. Jag har heller inte kunnat få fram från en pålitlig källa om det är wood finish och hur lång den är i så fall. Whisky.com säger dock 10 yo på Bourbon även på dessa och resten finish. Men detta är inte bekräftat av Glenmorangie.

Samtliga whiskys som provas idag går att köpa på Systemet.

Det var allt vi tänkte säga innan provningen.

Nu kör vi igång, Sláinte!

Whisky #1 – Glenmorangie The Original

Nr på systembolaget: 700

Ålder: 12 YO

Område: Highland

Alkoholhalt: 40%

Pris: 489 SEK

Volym: 700 ml

Officiella smaknoter

Doft: Citrus och persikor som balanseras av vanilj.

Smak: Vanilj dominerar inledningsvis, men ger sedan vika för en explosion av blommig fruktighet.

Eftersmak: Överraskande lång, full av mandel, kokos och en touch av lönn sirap.

Kuriosa

Destilleriets signaturwhisky som sedan 2024 är 12 år gammal istället för som tidigare 10 år. Den är lagrad på uteslutande bourbonfat.

Whisky #2 – Glenmorangie The Nectar

Nr på systembolaget: 84739

Ålder: 16 YO

Område: Highlands

Alkoholhalt: 46%

Pris: 829 SEK

Volym: 700 ml

Officiella smaknoter

Doft: Rik och berusande, nästan dekadent, med inslag av brioche från bakning, vinjäst, bakad aprikos, vaniljpudding, rostade mandlar och kastanjer. Man kan även hitta toner av chokladtryfflar. Med vatten sker en explosion av sötma, inslag av apelsinsirap, mineraler, flinta och en märklig, distinkt örtaktig toppnot, som minner om salvia eller basilika.

Smak: Konsistensen är fyllig nästan klibbig, med en balanserande citronsmak. Det finns rika, söta smaker av vaniljcrème, bakade aprikoser, varmt russinbröd, rostade kastanjer och en blandning av kryddor, särskilt muskotnöt och stjärnanis. Den ekiga ryggraden varar genom hela smaken, men balanseras alltid av söta, fruktiga och kryddiga toner.

Eftersmak: Lång och kvarhållande, med lite citronskal, bakat bröd och en touch av honungskaka

Kuriosa

Whiskyn hette tidigare Nectar d'Or (Gyllene Nectar). Den lanserades 2007 som en NAS, men blev efter en nylansering 2010 en 12-årig whisky. Precis som Quinta Ruban och The Lasanta, 2019 blev den dock åter en NAS. 2023 skedde en nylansering under namnet The Nectar och den fick åldern 16 år. Den har lagrats på ex bourbon i 10 år och har sedan fått en finish under 6 år? på ett flertal olika fat, franska Monbazillac och Sauternes samt Moscatel från Spanien och Tokaji från Ungern.

Whisky #3 – Glenmorangie The Lasanta

Nr på systembolaget: 84727

Ålder: 15 YO

Område: Highland

Alkoholhalt: 43%

Pris: 659 SEK

Volym: 700 ml

Officiella smaknoter

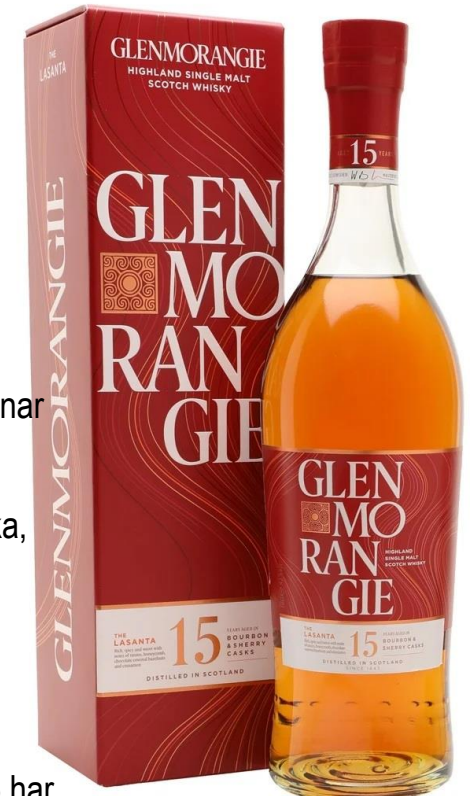
Doft: Fyllig, aromatisk, kryddig och djup, med inslag av mjöd, honungskaka, valnöt och en släng av träkol. En skvätt vatten öppnar upp den kraftfulla buketter och avslöjar några mer blommiga och fruktiga toppnoter, som nejlika, blommande vinbär, chokladöverdragna russin, bakbröd och kola.

Smak: En livlig, kryddig munkänsla leder till en explosion av smaker som paranötter i kola, melass, träkol, kanel och kryddnejlika, med toner av läder, ektanniner och mörk choklad i bakgrunden.

Eftersmak: Lång och ihållande, med inslag av Sevilla-apelsinmarmelad, dadlar och sirap.

Kuriosa

Glenmorangie The Lasanta introducerades på 90 talet som en NAS. 2010 nylanserades den som 12 årig och från och med 2025 har åldern höjts ytterligare till 15 år. Detta lyft är ett resultat av Dr Bill Lumsden, "director of whisky creation" och "master blender" Gillian Macdonald's övertygelse att de extra tre åren skulle göra The Lasanta "än mer ljuvligt komplex". Fat som använts är av ex Bourbon och ex Sherry typ. 10 år på bourbon, 5 år på sherry?

Whisky #4 – Glenmorangie Signet

Nr på systembolaget: 41930

Ålder: NAS

Område: Highland

Alkoholhalt: 46%

Pris: 2199 SEK

Volym: 700 ml

Officiella smaknoter

Doft: En rik arom som domineras av starka espresso toner och mörk choklad och kompletteras med inslag av kanderat apelsinskal samt bakkryddor.

Smak: En sammetslen, fyllig upplevelse med en härlig kontrast av söt kola och djupa mockasmaker, sammanflätade med varma kryddor som kanel och inslag av kakao.

Eftersmak: En lång, fräsch och krispig avslutning med livfulla citrusnoter och en mild doft av mynta, vilket ger en tillfredsställande och lätt syrlig eftersmak.

Kuriosa

Glenmorangie Signet utvecklades av Dr. Bill Lumsden, inspirerad av hans fascination för kaffe, och släpptes första gången 2008 (även om vissa källor säger 2009) som den första "single malt whisky" att använda ett hårdrostat "choklad"-malkorn. Whiskyn produceras genom att ägna en vecka om året åt denna specifika sprit, känd som Signet Week. Man blandar sällsynta whiskysorter som lagrats i en mängd olika designerfat, inklusive amerikansk ek, sherry och nya förkolnade ekfat.

Whisky #5 – Glenmorangie The Quinta Ruban

Nr på systembolaget: 84916

Ålder: 14 YO

Område: Highland

Alkoholhalt: 46%

Pris: 749 SEK

Volym: 700 ml

Officiella smaknoter

Doft: Mörk mintchoklad och Sevilla-apelsiner blandas med sandelträ och valnöt och utvecklas till en kryddig avslutning av peppar och muskotnöt..

Smak: En fyllig och sammetslen konsistens med smaker av mintchoklad och valnötter som ger vika för ros, turkisk delight och söta Sevilla-apelsiner.

Eftersmak: En lång, silkeslen eftersmak med toner av mörk chokladmint och spår av apelsin.

Kuriosa

Quinta Ruban lanserades 2007 som en NAS, men blev efter en nylansering 2010 en 12-årig whisky och blev populär som en del av en trio 12-åriga whiskysorter för Glenmorangie. Märkligt nog beslutade Glenmorangie 2019 att lägga till ytterligare 2 år till denna buteljering och samtidigt öka alkoholhalten till 46 %. Fat som använts är ex Bourbon och ex Ruby Port Pipes från egendomar i Portugal. Egendomar som producerar vindruvor till portvin kallas Quintas i Portugal, därav namnet. 10 år på bourbon, 4 år på port?

Lite kuriosa om Glenmorangie

- Glenmorangie grundades 1843 när bröderna John och William Matheson köpte Morangie Brewery ett lokalt bryggeri i den lilla staten Tain. Det var dock William Matheson som tillsammans med sin fru Anne som tog initiativet till att bygga destilleriet. Tain ligger vackert nära Dornoch firth (firth betyder ungefär fjord eller smal vik). Sedan 2004 ägs destilleriet av Louis Vuitton Moët Hennessy som även äger bl.a. Ardbeg.
- Processen på Glenmorangie startar med mäsning av orökt korn och vatten från destilleriets egen mineralrika källa Tarlogie Springs. Det gör det till ett av en handfull destillerier i Skottland som använder hårt vatten.
- Glenmorangie har en rejält tilltagen mäsktunna med en kapacitet på hela 12 ton.
- Jästiden är runt 52 timmar, antalet jäskärl (washbacks) är 16 och kapaciteten 48 500 liter.
- De höga pannorna som används på Glenmorangie (5,14m) är egenligen designade för Gin produktion. De användes för första gången 1887 efter en total ombyggnation av destilleriet och två pannor köptes från John Taylor's Gin destilleri. De andra som står i destilleriet nu är replikor på dessa och de är numera 12 till antalet (6 lågvin + 6 spritpannor). Spriten som destilleras i dessa pannor blir fruktig och lätt då det mesta av de tyngre och oljigare ämnen som finns i det som destilleras inte når hela vägen upp innan de kylv av och går tillbaka i koket.
- Deras newmake har en alkoholhalt på 69%, den späds ned till 63,5% innan den läggs på fat. Malten som används har en specifikation på max 2ppm fenoler. Årlig kapacitet är ca 6 miljoner liter ren alkohol per år.
- I mitten av 2021 öppnade man "the Lighthouse distillery". Dettär ett 20m högt pannhus i glas för experimentella destillat på samma plats som Glenmorangie. Där kan man experimentera med destillat i mindre skala. Lighthouse-destilleriet har två destillationspannor enligt samma specifikationer när det kommer till volym och höjd som huvuddestilleriet. De nya pannorna har dock ytterligare funktioner som kan användas för att förändra spritens karaktär genom att få pannorna att bete sig som om de är högre eller kortare än de är. För att åstadkomma detta har man delade kondensorer (kylare) i koppar och rostfritt stål, en vattenkylningsmantel på halsen för att påverka reflux samt en renare på pannans lyne arm.
- De som jobbar i destilleriet kallas "Men of Tain' " eller "Distillers of Tain' ". Idag är det 24 st under ledning av Destillery Manager Edward Thom. Chef över skapande av whisky och destillering är dock biokemisten Dr. Bill Lumsden.

Tack för denna gång!

Nästa provning som även är årsmöte går av stapeln 2025-12-06.

Provningsledare då är Björn Olsson Brand Ambassador för Whyte & Mackay och The Dalmore i Sverige.

Ha en fortsatt trevlig kväll!